

Avaluació de l'impacte dels controls automàtics de velocitat

**Arnau Juanmartí Mestres
Marc Bosch Matas
Cristina Ferrer Romero (Ivàlua)**

1

Introducció

Els accidents de trànsit

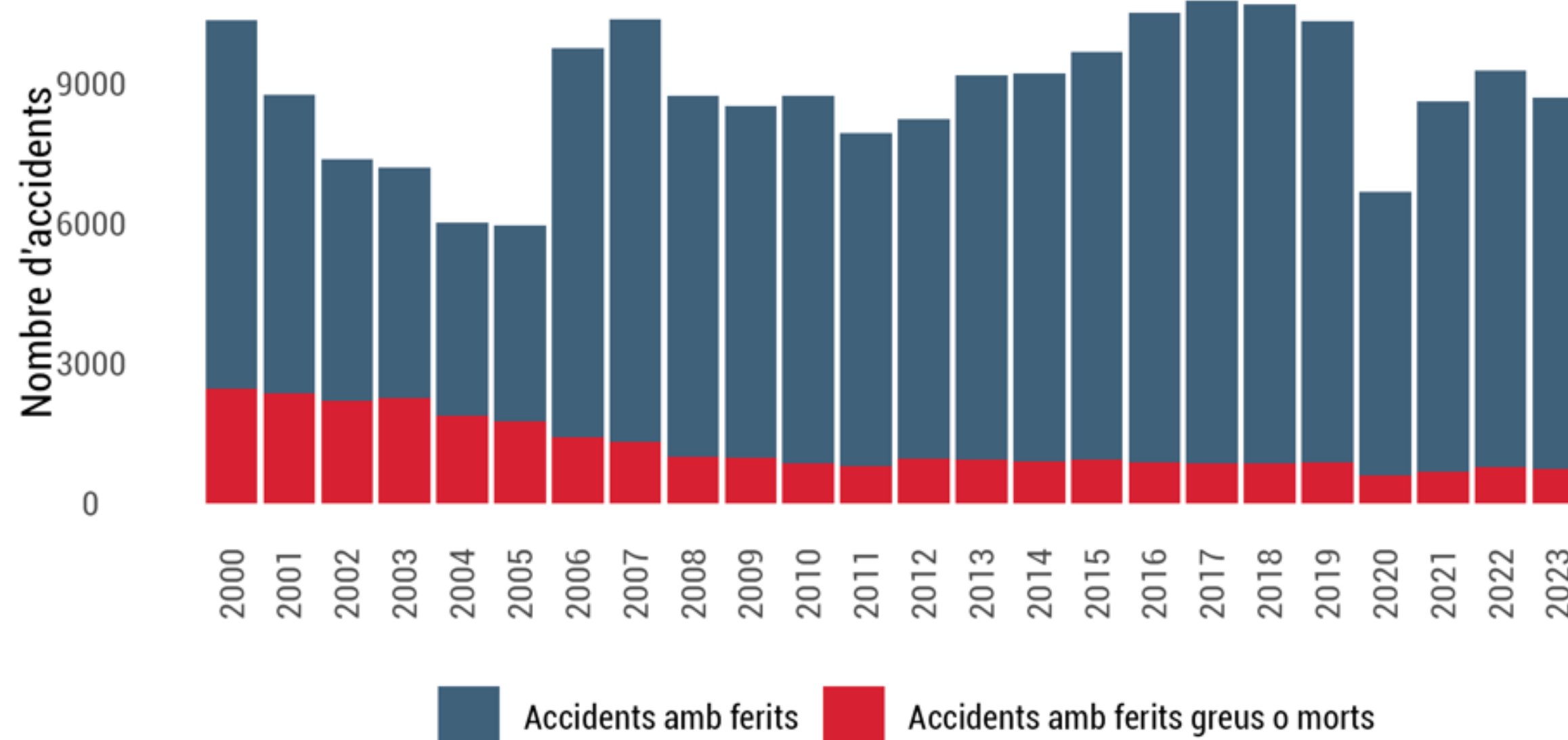
Segons dades de la OMS, el 2021 els accidents de trànsit van ser:

- **13a** causa de mort, i **9a** causa de discapacitat
- **1a** causa de mort i discapacitat entre la **població jove**

La **velocitat** com a factor determinant:

- ↑ Augmenta el risc de patir un accident
- ↑ Augmenta la gravetat de les lesions

Nombre d'accidents de trànsit a Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir de dades proporcionades pel Servei Català de Trànsit.

Controls automàtics de velocitat

Dispositius que sancionen les persones conductores que excedeixen els límits de velocitat

Poden ser de diferents tipus:

- Punt – tram
- Senyalitzats – no senyalitzats
- Fixos – mòbils

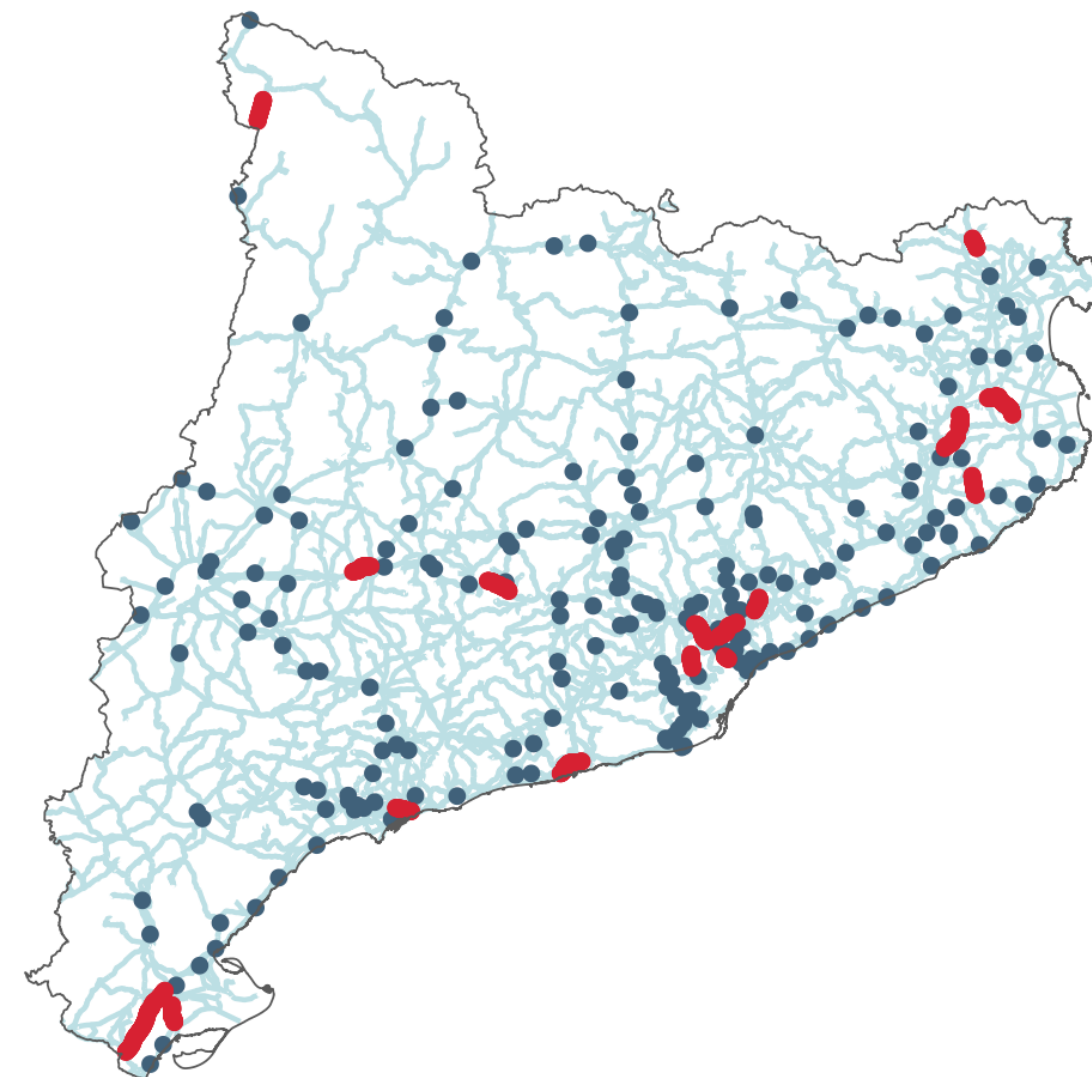
Font: Wikimedia commons

La instal·lació de controls a Catalunya

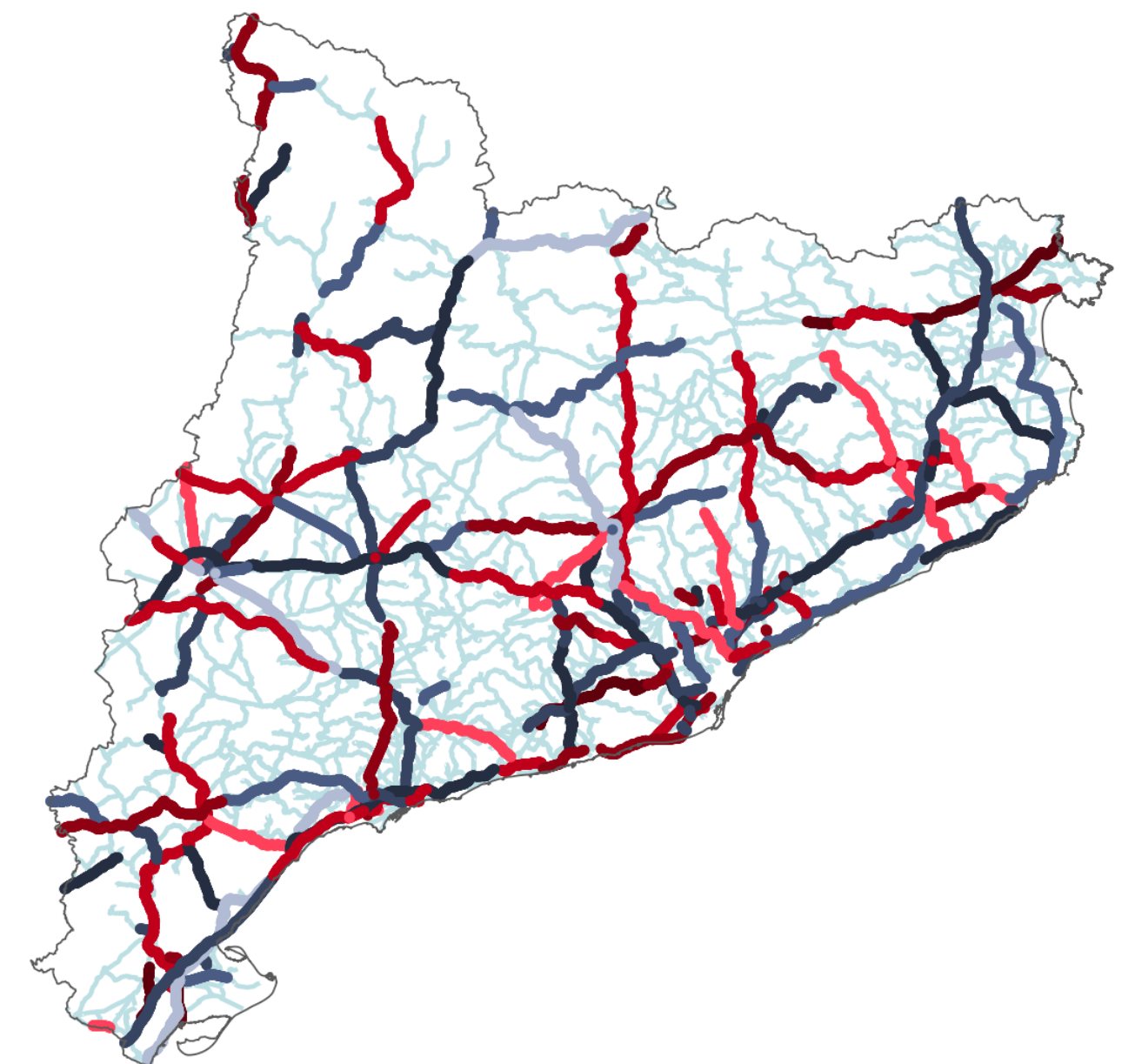
EI 2024

- 131 controls fixos de punt senyalitzats
- 14 controls fixos de tram senyalitzats
- 130 controls mòbils de punt no senyalitzats

Panell A. Controls fixos

Panell B. Controls mòbils

● Controls de Punt   ● Controls de Tram

Lògica de la intervenció

Controls de velocitat

Font: Wikimedia commons

Percepció de risc associada a la velocitat

- + Probabilitat de ser sancionat
- + Consciència del risc de patir un accident

Velocitat

**Risc de patir
un accident**

Per què avaluar els controls?

Controls
de velocitat

Percepció de risc
associada a la velocitat

Velocitat

Risc de patir
un accident

Oposició social
als límits de
velocitat.

Baixa consciència
del risc associat a la
velocitat

Risc que indueixin
un **comportament**
erràtic (*efecte*
cangur)

Manca d'evidència
robusta de
l'efectivitat dels
controls

3

L'avaluació

Preguntes d'avaluació

- Quin impacte ha tingut la instal·lació de **controls de velocitat de punt** a les carreteres catalanes sobre **el nombre i la gravetat dels accidents** de trànsit?
- Hi ha evidència de **l'efecte cangur**?
- Què fa **variar** l'efectivitat?

Dades utilitzades

Controls

- Localització
- Data d'instal·lació

Accidents a la xarxa de carreteres catalana (2000-2024)

- Localització
- Data
- Severitat (ferits lleus, greus, o mortal)
- Edat i sexe de la persona conductora
- Tipus de vehicles implicats (lleuger, pesant, dues rodes o vianant)

Altres elements de la xarxa de carreteres

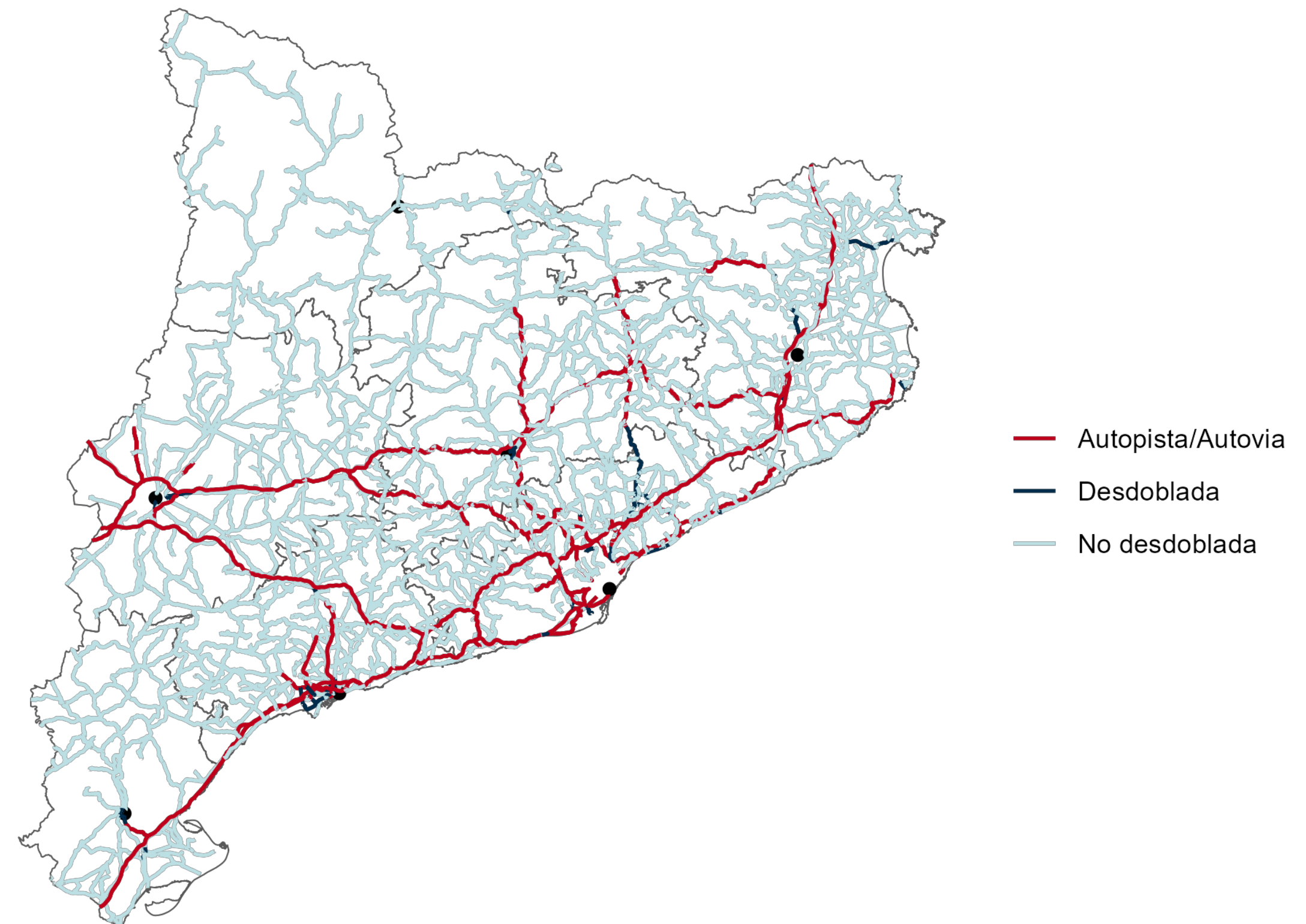
- Intensitat Mitjana Diària de vehicles
- Tipus de Carretera
- Incidències (cues, tràfic lent...)
- Infraccions (per excés de velocitat o per altres motius)

Dades utilitzades

Totes les dades s'assignen a un punt kilomètric concret (precisió de 100 metres) i un any.

Es construeix un segment de 1.000 metres de llargada al voltant d'aquests punts i s'agreguen els indicadors (suma, mitjana o moda segons correspongui) a aquest nivell.

Es prenen en consideració només els trams on s'instal·la un control de punt fix en algun moment del període d'estudi i el control encara està actiu el 2024

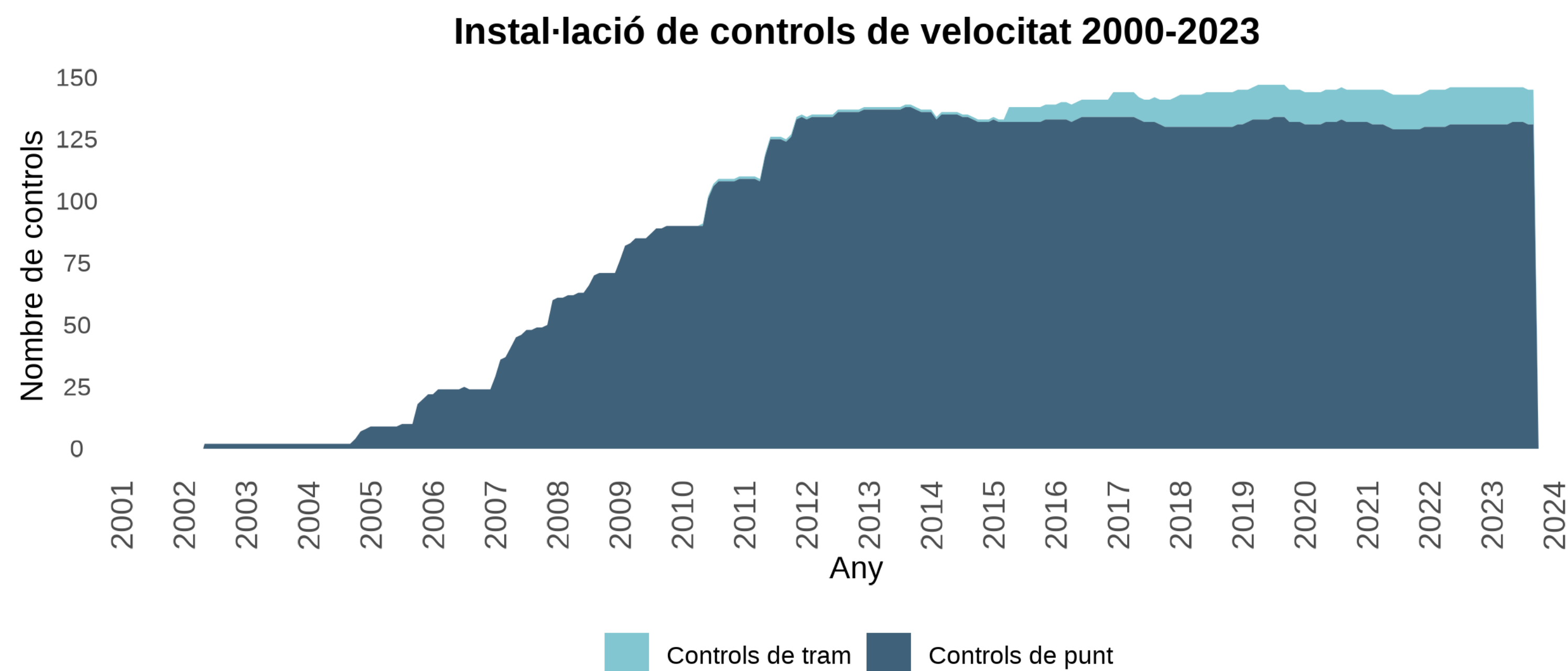

Estratègia d'estimació

La localització dels controls no és aleatòria – s'instal·len en zones de més risc

Aprofitem la instal·lació esglaonada per a mesurar l'efecte dels controls – estratègia de dobles diferències

Es compara els trams on s'ha instal·lat un control amb els trams on s'instal·larà un control en el futur

4

Resultats

**Els resultats de l'avaluació es presentaran
al setembre de 2025**